

[Carl P. Jensen.]

Jeg kan forsåvidt forstå denne tale, når det drejer sig om privat byggeri, ja, selv når det drejer sig om det, vi hidtil har kaldt for kapitel VI-byggeri, for her har de byggende i reglen en byggegrund, som repræsenterer en opsparet kapital. Når det drejer sig om etagebyggeri, tror jeg imidlertid ikke, de boligsøgende gør sig nogen tanke om ejerforhold, al den stund de ikke har andet med byggeforetagendet at gøre end at skaffe den kapital, der ikke kan opnås ad anden vej, og her vil nedsættelsen af lånegrænsen medføre, at lejerne skal fremskaffe de resterende 6 pct., hvor de hidtil har kunnet klare sig med 3 pct., altså en fordobling af det indskud, der skal præsteres. Hvis man tror, at disse boligsøgende tilhører den gruppe af befolkningen, der uden videre kan lægge så mange penge på bordet, tager man fejl. Der er en væsentlig forskel på forholdene nu og i de såkaldte gode gamle dage, da man kunne flytte ind hvor som helst, blot man kunne præstere 3 måneders leje forud; det drejede sig endda sjældent om mere end 100—125 kr. Vi er ikke glade for den ændring, der sker her. Vi har ikke været tilhængere af at nedsætte lånegrænsen til 94 pct., men det har været prisen for i det hele taget at få en ordening.

Jeg vil gerne her gøre den bemærkning, at hvis partiet venstre havde haft magt, som det havde agt, ville boligindskuddet være kommet op på mellem 4 500 kr. og 5 000 kr., hvis man sætter opførelsessummen for en gennemsnitslejlighed til mellem 45 000 og 50 000 kr. Det er også en måde at demonstrere sin forståelse for de boligsøgende på. Vi må håbe, at i hvert fald de dårligst stillede boligsøgende kan opnå en håndsrækning fra kommunerne, enten i form af tilskud eller i form af lån, der kan afvikles over en årrække, således som lovforslaget iøvrigt giver adgang til det.

Ved lovforslagets første behandling havde jeg iøvrigt lejlighed til at gøre nogle bemærkninger om byggelånsituationen. Det er mit indtryk, at der her er sket en lempelse, men

jeg kender eksempler på, at man har haft og fortsat har visse vanskeligheder, og her vil jeg gerne understrege, at den hidtidige § 8 nu er gået med over i den nye lov, ganske vist i ændret skikkelse, men med samme reelle indhold. Dette giver mig anledning til at gøre opmærksom på, at der nu vil komme til at foreligge en lov, hvortil langt den overvejende del af folketinget har givet sin tilslutning i overensstemmelse med sin opfattelse af, hvad landet evner i økonomisk henseende, og derfor må det være en forudsætning, at der nu gives grønt lys i den udstrækning, hvori boligministeriet herefter udsteder statslånstilsagn. Det kan ikke fremover accepteres, at byggelånsvanskeligheder skal hindre igangsættelse af det byggeri, det nu haster at komme i gang med. Sker det, må den højtærede boligminister anvende den adkomst, han påny har fået med så stor tilslutning. Hvis ikke det var hensigten, hvis ikke der var alvor i denne opfattelse, tror jeg ikke, bestemmelsen var gået over i den nye lov.

Under udvalgsarbejdet er der navnlig fra venstre blevet rettet meget stærke angreb på lovforslagets § 11, stk. 2. Efter denne bestemmelse var der givet mulighed for at fremme enhver bestræbelse for at billiggøre og rationalisere byggeprocessen. Jeg beklager meget, at denne bestemmelse er blevet offer for misforståede sparehensyn. Her kan man i sandhed tale om at spare på skillingen og lade daleren rulle. Umiddelbart efter krigen oprettedes statens byggeforskningsinstitut, hvor man anstiller eksperimenter på basis af et omfattende forskningsarbejde. Af produktivitetsfonden er der stillet betydelige midler til rådighed for en række undersøgelser og til oprettelse af byggeriets maskinstation, altsammen for at animere bygherren til at vove sig i gang med forsøg og eksperimenter, ikke mindst på områder, hvor det kunne komme den ufaglærte arbejdskraft til gode. Der er en væsentlig forskel på dette forsøgsarbejde og industriens muligheder og økonomiske interesse i at forsøge sig frem til noget nyt.